

Nr 173.

Av herr **Johansson, Johan Bernhard, m. fl.**, om *prohibitiva åtgärder mot importen av vissa trävaror.*

Starkare än eljest framstår under den nuvarande ekonomiska krisen nödvändigheten av att landets egna arbetsmöjligheter effektivt tillvaratagas. Den växande arbetslösheten och vår kraftigt försämrade handelsbalans motivera långtgående åtgärder i detta syfte. I första hand måste statsmakternas politik inriktas på att i görligaste mån begränsa införseln av sådana varor, som vi med lika stor fördel kunna producera här hemma. I synnerhet gäller givetvis detta i fråga om produkter, för vilkas framställning vårt land äger särskilda naturliga förutsättningar. Ett område, där detta i hög grad är fallet, är skogsbruket. Importen till Sverige av skogsprodukter, som vi själva kunna framställa, kan därför i en depressionsperiod av den art, vi nu genomleva, utan tvekan betecknas som fullständigt onödigt och direkt skadlig. Det är visserligen riktigt, att denna import motsvarar en jämförelsevis ringa del av landets samlade införsel, men dels förorsakar densamma obestridligen ökade avsättnings-svårigheter — speciellt i vissa landsändar — för vår redan förut hårt presade skogsindustri, dels utgör den ett alldeles onödigt psykologiskt irritationsmoment för denna industri, och dels slutligen bör under en kristid som den innevarande *ingen* utväg försummas till vidgande av arbetstillfällena.

Frågan om åtgärder för att förhindra importen till Sverige av skogsprodukter har genom framställningar från olika organisationer bragts under Kungl. Maj:ts prövning. Dessa framställningar hava sedermera remitterats till 1931 års skogssakkunniga, i vilkas uppdrag bland annat ingår att utreda möjligheterna att åvägabringa ökad avsättning av inhemska skogsalster. Skogssakkunniga hava den 18 december 1931 avgivit ett betänkande i ämnet. Då det ännu icke är känt, huruvida Kungl. Maj:t i anledning av detta betänkande och tidigare ingivna framställningar har för avsikt att förelägga riksdagen förslag om reglering av införseln av skogsprodukter och då risk därför kan vara för handen, att saken icke kommer även under riksdagens prövning, vilja undertecknade motionärer upptaga densamma.

De skogssakkunniga belysa i sitt betänkande på grundval av från general-tullstyrelsen inkomna uppgifter virkesimportens omfattning och beskaffenhet under tiden fr. o. m. 1929. Av de yrkanden, som gjorts i de till Kungl. Maj:t överlämnade framställningarna, synes framgå, att behov av importreglering i första hand föreligger beträffande *oarbetade trävaror av furu eller gran*, om-

fattande timmer, mastträ och spiror, telegraf- och telefonstolpar, pappersved samt vissa »andra» sortiment. Av denna varugrupp har till Sverige importerats:

År 1929	331,610 kbm	med ett värde av	4,880,365 kr.,
» 1930	333,245 »	» » » »	5,697,604 » samt
jan.—nov. 1931	241,222 »	» » » »	3,688,396 » .

Av denna import utgöres emellertid en icke ringa del av sådant virke, som i form av flottgods inkommer till landet genom gränsvattendragen mellan Norge och Sverige. För detta flottledes från Norge införda virke gälla särskilda bestämmelser. Enligt en mellan Sverige och Norge den 11 maj 1929 avslutad konvention angående vissa frågor rörande vattenrätten skola, jämlikt art. 26, med avseende å öppnande, bibehållande eller begagnande av farled eller flottled i vattendrag, som utgöra gräns mellan rikena eller som eljest sträcka sig genom båda rikenas områden eller som hava avlopp till sådana vattendrag, vartdera rikets inbyggare i det andra riket åtnjuta samma rättigheter och vara underkastade samma förpliktelser som detta rikets egna inbyggare.

Detta stadgande torde böra tolkas så, att några importrestriktioner med avseende på ifrågavarande virke ej kunna vidtagas.

Importen från Norge av oarbetade trävaror av furu eller gran uppgick till:

År 1929	268,009 kbm	med ett värde av	3,779,488 kr.,
» 1930	206,887 »	» » » »	3,219,190 » samt
jan.—nov. 1931	129,161 »	» » » »	1,716,708 » .

Den alldeles övervägande delen av detta virke torde hava inkommit hit genom gränsvattendragen mellan Norge och Sverige. Om därför dessa kvantiteter och belopp avdragas från den angivna totalinförseln, erhålles den import, till vilken hänsyn bör tagas vid bedömande av frågan om införselbegränsning av oarbetade trävaror av furu eller gran. Tabellen får efter denna justering följande utseende:

År 1929	63,601 kbm	med ett värde av	1,100,877 kr.,
» 1930	126,358 »	» » » »	2,478,414 » samt
jan.—nov. 1931	112,061 »	» » » »	1,971,688 » .

De skogssakkunniga framhålla, att denna import är helt obehövlig, då virkestillgångarna inom landet mer än väl täcka träförädlingsindustriens nuvarande virkesbehov.

Införseln av *sågade eller bilade trävaror av furu eller gran* har under treårsperioden 1929—1931 visat en jämn stegring, som framgår av nedanstående sammanställning:

År 1929	39,286 kbm	med ett värde av	1,234,426 kr.,
» 1930	51,817 »	» » » »	1,689,591 » samt
jan.—nov. 1931	67,036 »	» » » »	1,975,090 » .

Även om denna import kan man enligt de skogssakkunniga säga, att den på intet vis fyller någon brist i vårt lands egen produktion.

En tredje post i importstatistiken för trävaror, som i och för sig icke uppgår

till avsevärdare belopp men som likväl till sist bör uppmärksammas med hänsyn till de betydande svårigheter, vilka föreligga för tillgodogörande av våra skogars avkastning, är den införda *brännveden*. Importen härav var under de tre senaste åren följande:

Furu- eller granved.

År 1929	9,600	kbm	med ett värde av 56,894 kr.,
» 1930	5,843	» » » »	37,007 » samt
jan.—nov. 1931	5,370	» » » »	33,112 » .

Ved av andra träslag än furu eller gran (huvudsakligen björk).

År 1929	27,733	kbm	med ett värde av 264,564 kr.,
» 1930	19,608	» » » »	187,595 » samt
jan.—nov. 1931	38,204	» » » »	324,205 » .

Tabellen visar att införseln av furu- eller granved väl varit relativt obetydlig, men att importen av björkved under 1931 undergått en icke oväsentlig ökning. Från år 1930 har den nära nog fördubblats. De skogssakkunniga anse, att vedimporten överhuvud är olämplig, och förmena, att förhindrandet därav är i högsta grad önskvärt icke minst på grund av att det borde böra förbehållas vårt eget land att njuta fördelarna av de förslag rörande utsträckt användning av inhemska bränslen, som de sakkunniga framdeles kunna komma att avgiva.

Beträffande andra grupper av trävaror än de ovan berörda är importen så obetydlig, att den enligt motionärernas mening i detta samband torde kunna lämnas ur räkningen. De skogssakkunniga hålla även före, att åtgärder i importreglerande syfte endast kunna ifrågasättas i avseende på oarbetade trävaror av furu eller gran, med undantag för importen från Norge genom gränsvattendragen, bilade eller sågade trävaror av enahanda träslag samt ved. Omfattningen och värdet av denna import utgjorde under januari—november 1931 sammanlagt 222,671 kbm resp. 4,304,095 kr., och dess fördelning på exportländer framgår av följande tablå.

Exportland	Oarbetade trävaror		Sågade eller bilade trävaror		Ved		Summa	
	kbm	kr.	kbm	kr.	kbm	kr.	kbm	kr.
Norge	—	—	1,919	72,887	4,467	30,871	6,386	103,758
Danmark	5	531	116	3,320	40	615	161	4,466
Finland	29,293	415,899	39,054	951,865	38,580	318,552	106,927	1,686,316
Europ. Sovjetunionen	82,318	1,530,008	25,112	904,552	—	—	107,430	2,434,560
Estland	—	—	—	—	390	3,339	390	3,339
Lettland	—	—	250	6,000	—	—	250	6,000
Tyskland	445	25,250	332	27,133	97	3,940	874	56,323
England	—	—	10	1,800	—	—	10	1,800
Frankrike	—	—	243	7,533	—	—	243	7,533
Summa	112,061	1,971,688	67,036	1,975,090	43,574	357,317	222,671	4,304,095

Naturligen kan det sägas, att en införsel till ett värde av 4,300,000 kronor representerar ett ganska litet belopp i det samlade importvärdet. I dessa tider av arbetsbrist bör å andra sidan varje uppslag, vars realiserande kan bereda nya arbetstillfällen, hälsas med tillfredsställelse. Det har beräknats, att enbart huggningen av de hittills under 1931 importerade virkesmängder, varom nu är fråga, skulle kräva omkring 75,000 dagsverken.

De skogssakkunniga finna sig visserligen med hänsyn till de ovissa verkningarna i handelspolitiskt avseende böra varken till- eller avstyrka åtgärder till virkesimportens förhindrande. Men de betona, att de av denna import föranledda svårigheterna för vårt inhemska virkes avsättning inte i nuvarande krisläge få lämnas obeaktade. De goda verkningarna, framför allt ur psykologisk synpunkt, av ett underlättande av möjligheterna till virkesförsäljningar, böra ej underskattas. »Om det», heter det i de sakkunnigas betänkande, »överhuvud taget befinnes nödvändigt, med hänsyn till vår starkt passiva handelsbalans, vår valutas depreciering och den betydande arbetslösheten, att vidtaga temporära åtgärder i importreglerande syfte, synas dessa — — även böra omfatta virkesimporten, i den utsträckning de sakkunniga ovan angivit». Ingen tvekan kan råda om, att icke denna förutsättning nu föreligger.

Vid övervägande av vilka åtgärder, som böra vidtagas till virkesimportens nedbringande, måste i första hand understrykas, att de böra vara av klart prohibitiv verkan. Några olägenheter från synpunkten av prissättningen på den inländska marknaden kan detta näppeligen medföra, då de införda virkeskvantiteterna äro så relativt små och Sverige självt uppträder som trävaruexportör i stor skala.

Enklast vore givetvis att införa importförbud å virke i ovan angiven omfattning. Visserligen har Sverige enligt artikel 8 i 1926 års handelstraktat med Tyskland förbundit sig »att icke hindra det ömsesidiga varuutbytet genom några slags införsel- eller utförsel-förbud», men tolkningen av denna artikel torde vara föremål för delade meningar, när ingen eller endast ringa ömsesidighet existerat i handelsutbytet och motpartens intressen icke nämnvärt kunna kränkas av import- resp. exportförbud. Det är från denna synpunkt att märka att Tysklands export på Sverige av oarbetade, bilade eller sågade trävaror samt ved under tiden januari—november 1931 blott uppgick till ett värde av 56,323 kronor.

Skulle likväl de traktaträttsliga förhållandena omöjliggöra fastställande av importförbud, torde man få överväga åsättande av effektiva införselavgifter för här diskuterade varugrupper.

Oavsett vilken väg man väljer, är det emellertid jämlikt ovannämnda vattenrättsliga bestämmelser nödvändigt, att importrestriktionerna utformas på ett sådant sätt, att införseln från Norge av oarbetade trävaror av furu eller gran icke drabbas därav. Eventuellt kan det, såväl med hänsyn härtill som — för det fall införsel-förbud ifrågasättes — med hänsyn till gällande handelsavtal med Tyskland, finnas lämpligt att komplettera importreglerande åtgärder med ett licenssystem.

Av det sagda framgår att frågan om vilka åtgärder, som böra tillgripas för

att bringa virkesimporten att upphöra, icke kan avgöras utan en utredning av de traktaträttsliga möjligheterna. Å andra sidan är det av ett otvetydigt intresse, att denna utredning bedrivs med så stor skyndsamhet att förslag i ämnet inom kort kan framläggas för riksdagen.

Vi anse oss därför böra hemställa,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t i enlighet med i motionen angivna riktlinjer skyndsamt ville igångsätta utredning om och redan för innevarande riksdag framlägga förslag till prohibitiva åtgärder mot importen av oarbetade trävaror av furu eller gran, sågade eller bilade trävaror av samma träslag samt ved.

Stockholm den 22 januari 1932.

J. B. Johansson,
Fredrikslund.

Fritiof Gustafson.

N. Gabrielsson.
